

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

01.12.2020 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[БНР](#)

✓ България загуби най-много работни места в ЕС

„През април загубихме най-много работни места в целия Европейски съюз вследствие на коронакризата. Работодателите бяха принудени да освобождават работници, тъй като не можеха да им изплащат компенсации“ – заяви в интервю за Радио Пловдив икономистът Васил Велев – председател на УС на Асоциацията на индустриалния капитал в България. Той изтъкна, че освободените работни места са 122 000, т. е. с толкова по-малко са назначените от освободените работници.

„Предложението, което е направено, до 25% от нетните приходи от продажби на спрените бизнеси да се компенсират от държавата по ред и в диференциран размер, определен от Министерския съвет. Това е едно изключително скромно предложение на фона на това какво Европейската комисия препоръчва“ – заяви Велев. Той подчерта, че България е на 9-о място по спад на БВП в Евросъюза, като спадът за третото тримесечие е с 5,1%.

За повече информация чуйте [звукovia файл](#).

[Politika.bg](#)

✓ Васил Велев: Затворените бизнеси трябва да бъдат компенсирани веднага

Видяхме какво се случи през второто тримесечие, в резултат на първата вълна и затварянето на много бизнеси. Налице е спад от - 8,5% на БВП. Такъв не сме имали през това столетие. Имаше по-голям само през 90-те години. Не би следвало да се допусне отново подобен срив“. Това заяви в студиото на Нова телевизия председателят на УС на АИКБ Васил Велев. Велев посочи още, че икономиката е започнала да се възстановява през третото тримесечие на годината и спадът е достигнал 5%.

„Очакваше се четвъртото тримесечие да продължи пътя на възстановяване. Грешка ще е ако не се компенсират затворените бизнеси и то веднага, а не както след първата вълна. От обявените 1 млрд. лева към предприятията са достигнали само 173 млн. за микропредприятията, за малките още не е стартирало“, заяви още той.

Председателят на АИКБ заяви, че не бива да има пренасочване на пари от мерките, предвидени за малки фирми. Васил Велев смята, че могат да се вземат пари от републиканския бюджет, след като в него има милиарди за въоръжение и за вдигане на заплатите на държавната администрация. По думите му не трябва да се дава по равен процент, а е необходим диференциран подход. Той заяви, че е необходимо първо обсъждане с бизнеса на новата мярка от 170 млн., която в петък анонсира вицепремиерът Томислав Дончев.

[News.bg](#)

✓ АИКБ настоява затворените бизнеси да се компенсират веднага

Председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев посочи три грешки в новата мярка на правителството в помощ на бизнеса - 24 лева на ден за работниците в неплатен отпуск.

В сутрешния блок на Нова телевизия Велев призова всички работодателски организации да не стартират такава мярка. Първата грешка е откъде да се вземат парите, втората грешка е кой ще администрира плащането, като според работодателите това трябва да бъде НАП и третата грешка е на кого по колко.

За бизнеса тези 24 лева на ден не са достатъчни и настояха държавата да плати 80% от осигурителния доход на работещите. Велев уточни, че пари в бюджета за тази цел имало. Предприятията също трябвало да бъдат компенсирани, защото хората няма къде да се върнат на работа, ако фирмата фалира.

Според Васил Велев не било необходимо бизнесът да се среща очи в очи с вицепремиера Томислав Дончев, тъй като правели срещата си онлайн. За това бизнесът се надява още в понеделник да имат съгласувана позиция.

Васил Велев не иска да се допусне повторен срив на икономиката, както през първата вълна на коронавируса през пролетта. Той изтъкна, че би било грешка, ако не се компенсират затворените бизнеси и то веднага.

Велев посочи, че все още не са компенсирани бизнесите от първата вълна на коронавируса. За малките предприятия не е стартирала мярката, а за средните предприятия изобщо не е започнало разплащането, отчете той.

✓ АИКБ и КНСБ: Държавата да дава 80% от заплатите на работещите в затворени принудително бизнеси

Проектът за изменения в Кодекса на труда е подготвен от КНСБ и Асоциацията на индустриалния капитал в България

Синдикати и работодатели предлагат промени в Кодекса на труда, с които работещите ще имат право на компенсация от държавата в размер на 80 процента от заплатата си, когато работодателят им е в принудителен престой при обявено извънредно положение или извънредна епидемична обстановка. Предстои проектът за промени да се обсъжда в Националния съвет за тристранно сътрудничество.

Проектът за изменения в Кодекса на труда е подготвен от КНСБ и Асоциацията на индустриалния капитал в България.

Целта е промяна на съществуващи текстове, които бяха създадени със Закона за мерките по време на извънредното положение и възникналите в тази връзка проблеми, тъй като при принудителен престой всъщност достъпът на работника до работата е забранен - обясни за "Хоризонт" националният секретар на КНСБ Величка Микова:

"Работодателят по сега действащия текст трябваше да му дава 100% брутното трудово възнаграждение. Логично е, че това няма как да се предоставя от работодателя в такъв период, затова се предвижда и се предлага да се направи изменение, с което да се дава 80 на сто брутно трудово възнаграждение, като компенсация за работника и служителя и тази компенсация да се изплаща от държавата".

Проектът предвижда още когато работата на предприятието е преустановена със заповед на държавен орган, то също да има право на компенсация от държавата в размер до 25 на сто от нетните си приходи от продажби спрямо същия месец на предходната година.

Предвиждат се и компенсации за работещите при въвеждане на непълно работно време.

✓ Държавата послуша бизнеса и включва НАП в спасяването на фирмите

Нова мярка с бързо изплащане на компенсациите за затворените бизнеси трябва да бъде обявена тази седмица

Правителството е послушало призивите на бизнеса, който дълго настояваше Националната агенция по приходите (НАП) да предоставя директно подкрепата за затворените заради ограничителните мерки фирми. Това става ясно от изказване на икономическия министър Лъчезар Борисов по време на работно съвещание в Министерски съвет, свикано от премиера Бойко Борисов.

НАП за първи път се включва в процедура за подкрепа на бизнеса в условията на коронакризата. Според министър Борисов това е „иновативен подход“, за който от седмица насам настояват бизнес организациите.

Председателят на Асоциацията на индустриални капитал (АИКБ) Васил Велев миналата седмица обясни, че именно чрез приходните агенции в Западна Европа се изплащат компенсациите за затворените бизнеси. Тогава Велев разкритикува решението на кабинета средствата да бъдат превеждани чрез европейската програма „Иновации и конкурентоспособност“, защото там се работи бавно и „още големите предприятия не са си получили компенсациите от първото затваряне на икономиката“.

От изказването на Лъчезар Борисов става ясно, че чрез НАП ще се изплащат средства по нова мярка за подкрепа на бизнеса. Тя обаче тепърва предстои да бъде обявена - може би по-късно тази седмица. Подкрепата ще бъде равна на процент от оборота, който ще се конкретизира тепърва с работодателските организации за секторите, които са засегнати от противоепидемичните мерки.

Очакваме процедурата да бъде бърза, в рамките на седмица да се подават документи и в подобен срок да отговорим със средства от НАП, които в последствие да бъдат възстановени от ОПИК“, уточни министърът на икономиката.

Вицепремиерът Томислав Дончев увери, че схемата ще обхване всички бизнеси, които са затворени като резултат от ограничителните мерки.

Процесът на заявяване на желание за подкрепа ще е изцяло по електронен път - чрез специален модул през системата ИСУН, което трябва да улесни максимално процедурата.

Важни обществено-икономически и политически теми

✓ Стартират първите виртуални дни на кариерата в икономическите сектори

Най-популярната платформа за търсене на работа у нас и Университета за национално и световно стопанство организират първите „Виртуални дни на кариерата в икономическите сектори“. Има възможност за видеовръзка.

Иновативният форум е последното събитие от календара за тази година на най-големия организатор на кариерни изложения.

По време на днешния форум шанс да открият своята нова работа или стаж имат всички с подготовка и интереси в областите икономика, финанси, маркетинг, човешки ресурси и обслужване на клиенти.

Тридесет и четири водещи компании ще очакват да се срещнат на форума със специалистите и студентите, които ще наемат за своите екипи.

В 11-годишната история на събитието за първи път то ще протече изцяло онлайн, включително традиционните 10-минутни интервюта ще могат да се проведат не само като чат, но и в аудио и видеоформати.

[Участието за търсещите работа е напълно безплатно](#) и без предварително уговаряне на срещи.

✓ **Икономически форум обсъжда възстановяването от Covid кризата**

Експерти на Европейската комисия ще участват в годишното издание на Българския икономически форум. Тази година събитието е посветено на икономическото възстановяване от Covid кризата и ще протече в два дни.

В първите два дни на декември утвърдени бизнес лидери и икономически експерти ще дебатира очаквания и прогнози за българската и европейската икономика по време и след коронакризата. Ефектите от икономическите мерки, които се прилагат към момента и задава ли се икономическо възстановяване също са акценти на дискусиата.

Събитието ще открие ръководителят на представителството на Европейската комисия в България Цветан Кюланов.

Очаква се участие във форума да вземат и Масимо Суарди – директор в Генерална дирекция „Икономически и финансови въпроси“ и Свен Схаде – експерт в отдел „Стратегическо планиране и програмиране на програма „Хоризонт Европа“ в генерална дирекция „Научни изследвания и иновации“ на ЕК.

Изданието ще се проведе онлайн за първи път в 23-годишната история на форума.

✓ **Социалното министерство допълни заповедта за имащите право на компенсация бизнеси**

Работниците от затворените бизнеси от днес могат да кандидатстват за компенсацията от 24 лева за всеки от дните, в които са в неплатен отпуск заради новите ограничения.

Документите по мярката „Запази ме“ се подават чрез работодателите в Агенцията по заетостта - по електронен път, чрез пощите с обратна разписка или на място в бюрата по труда. Първите плащания се очакват преди Коледа.

По информация на „Хоризонт“ работодателите активно се интересуват от условията за кандидатстване по схемата.

Помощ от държавата могат да получат бизнесите, затворени със заповеди. Това са питейни заведения и нощни клубове, учебни центрове и школи, детски градини и ясли, опери и филхармонии, фирми занимаващи се с организация на концерти, филмови студиа, продуцентски и дизайнерски къщи, спортни клубове. Както и заети в кина и музеи, всички магазини, намиращи се на територията на търговските центрове, включително тип мол, с изключение на магазините за хранителни стоки, дрогериите, оптиките и зоомагазините в тях.

Мярката се отнася идо заетите в солариуми, сауни, салони за отслабване и масажи, фитнес и други.

Хората може да получават компенсация за периода на ползване на неплатен отпуск.

Компенсациите са дължими от датата на издаване на заповедта, но не по-рано от 29 октомври и не по-късно от 21 декември тази година.

На [сайта на Агенцията по заетостта](#) са публикувани образците на всички документи, които се попълват и подават от работодателите по електронен път, по пощата с обратна разписка, или на място в бюрата по труда.

В интервю за Българското национално радио социалният министър Деница Сачева уточни, че различните мерки, предприети от правителството, могат да бъдат комбинирани от работодателя:

„Всички мерки могат да бъдат комбинирани. Просто един и същи човек – работник или служител, не може да получава всички мерки едновременно. Но един работодател, за различни свои работници и служители може да комбинира различни мерки. Т.е. - един хотел може да използва както мярката „Заетост за теб“, така и мярката 80/20, така и тази нова мярка „Запази ме“ за тези хора, които работят към заведенията към хотела или към нощните заведения или фитнеси към хотелите“.

Социалният министър увери, че Агенцията по заетостта проверява и обработва получените заявления в рамките на 10 дни, след което в петдневен срок парите ще бъдат преведени по сметките на служителите.

Право на подпомагане, но по друга мярка ще имат и родителите на деца до 14-годишна възраст, които се обучават дистанционно, като за целта няма да е необходим документ от учебното заведение.

По-късно Министърът на труда и социалната политика Деница Сачева допълни заповедта за затворените бизнеси, чиито работници могат да получават до 24 лева на ден компенсация от държавата заради това, че са в неплатен отпуск. Компенсация ще получат също пуснатите в неплатен отпуск служители в игрални зали и казина, както и във фризьорски и козметични салони, перални, шивашки ателиета и химическо чистене, намиращи се на територията на търговски центрове, включително тип МОЛ, се казва в заповедта.

С промените по мярката се включва персонала на професионалните колежи.

Като допустими за подпомагане още в петък бяха обявени и останалите търговски обекти в молетите с изключение на магазини за хранителни стоки, дрогериите, оптиките и зоомагазините, които ще работят.

✓ **НСИ отчита влошаване на бизнес климата през ноември**

През ноември 2020 г. стопанската конюнктура в страната се влошава за пръв път след шест поредни месеца на подобрене, показва последното проучване на Националният статистически институт (НСИ).

Влошаването на бизнес климата през ноември е най-силно изразено в строителството и търговията на дребно при известна стабилизация в промишлеността и сферата на услугите, като отслабването на стопанската конюнктура в страната

се дължи на втората вълна на коронавирусна пандемия, която доведе до въвеждането на нови строги ограничителни мерки в цяла Европа и на по-късен етап през ноември и в нашата страната.

Общият показател на бизнес климата се понижава през ноември с 4,1 пункта след повишение с 0,5 пункта през октомври, като това представлява първо влошава на стопанската конюнктура от шест месеца насам, когато имаше устойчиво възстановяване след сривовете през март и април по време на първата вълна на коронавирусна пандемия, довела до локдаун в нашата страната.

Общ индекс на бизнес климата

Тогава индексът на бизнес климата се срива драматично с близо 50 пункта, като през април той се доближи на едва 4,4 пункта от рекордното си дъно от февруари 1997 година, когато беше в сила финансово-икономическата криза след управлението на кабинета "Виденов"

Индексът, определящ бизнес климата в промишлеността, запазва през ноември приблизително нивото си от предходния месец, когато се понижи с 1,3 пункта, като последната анкета на НСИ отчита леко намаление на настоящата производствена активност, докато очакванията на промишлените предприемачи за дейността през следващите три месеца са по-умерени.

Основен фактор, затрудняващи развитието на този отрасъл, продължава да бъдат свързан с несигурната икономическа среда, следван от недостатъчното търсене от чужбина и други фактори.

По отношение на продажните цени промишлените мениджъри не предвиждат промяна през следващите три месеца.

През ноември 2020 година показателят "бизнес климат в строителството" спада силно с 9,9 пункта (след слабо повишение с 0,6 пункта през октомври) в резултат на влошените оценки на строителните предприемачи за бизнес състояние на техните предприятия. Предприемачите в сектора отчитат намаляване на новите поръчки през последния месец, като и очакванията им за дейността през следващите три месеца са по-неблагоприятни.

Основната пречка за развитието на дейността в отрасъла е несигурната икономическа среда, следваната от недостига на работна ръка и конкуренцията в бранша.

По отношение на продажните цени мнозинството строителни предприемачи очакват те да запазят своето равнище през следващите три месеца, показва последната анкета на НСИ.

През ноември съставният показател "бизнес климат в търговията на дребно" също се понижава рязко с 9,9 пункта след повишение с 4,2 пункта през октомври. Влошаването на нагласите в сектора се дължи на по-резервираните оценки и очаквания на търговците на дребно за бизнес състоянието на техните предприятия. Песимистични са и на прогнозите им за обема на продажбите и поръчките към доставчици през следващите три месеца на фона на въведения втори частичен локдаун в нашата страна към края на ноември.

Според търговците на дребно основните пречки за развитието на дейността в сектора са свързани с несигурната икономическа среда, недостатъчното търсене и конкуренцията в бранша.

Относно продажните цени в отрасъла, по-голяма част от търговците на дребно очакват запазване на тяхното равнище през следващите три месеца.

Съставният показател "бизнес климат в сектора на услугите" запазва нивото си от октомври, когато нарасна с 1,3 пункта, но се влошават прогнозите на мениджърите за развитието на този бизнес сектор през следващите шест месеца. Песимистични са и очакванията им по отношение на търсенето на услуги през следващите три месеца.

И в този сектор несигурната икономическа среда е най-сериозният проблем, затрудняващ бизнеса, следван от факторът "други".

Преобладаващата част от мениджърите в сферата на услугите предвиждат цените да запазят своето равнище през следващите три месеца.

Трябва да се има предвид, че влошаването на стопанската конюнктура в нашата страна е факт, още преди да се усети напълно негативното въздействие на новите рестриктивни мерки, целящи да се ограничи разпространението на коронавируса, които мерки са в сила от 28-и ноември и на този етап ще продължат до 21-ви декември.

[В. Монитор](#)

✓ По-ниско ДДС за доставка на храни по домовете от днес

От днес влиза в сила намалената ДДС ставка за доставките на храни по домовете. Те ще бъдат облагани с 9% данък, вместо досегашните 20%. Това е поредното данъчно облекчение за ресторантьорския бранш през годината заради кризата, причинена от COVID-19.

По-ниска ДДС-ставка има и за редица други браншове - например за фитнес центрове, но в момента те са затворени. Намалени са облаганията върху книжните изделия и детските пелени и пюрета.

✓ Пазим над 13 млрд. лева във фискалния резерв

Размерът на фискалния резерв към края на октомври 2020 г. е 13,2 млрд. лв. От тях 13,1 млрд. лв. са депозити на фискалния резерв в Българска народна банка (БНБ) и банки, останалите средства са вземания от фондовете на Европейския съюз (ЕС) за сертифицирани разходи, аванси и други. Това показват най-скорошните данни на Министерство на финансите (МФ).

Приходите, помощите и даренията по консолидираната фискална програма (КФП) към края на октомври 2020 г. са в размер на 36,2 млрд. лв. или с 58 млн. лв. по-малко спрямо същия период на 2019 г.

При данъчните и неданъчните приходи се наблюдава спад с 461 млн. лв., а постъпленията от помощи и дарения (основно грантове по програмите и фондовете на ЕС) са повече с 403 млн. лв., сравнени с края на октомври 2019 година.

Данъчните постъпления, заедно с приходите от осигурителни вноски, са 29,2 млрд. лв. Приходите от преки данъци са в размер на 5,1 млрд. лв., а от косвени данъци - малко над 14 млрд. лв. Приходите от ДДС са 9,1 млрд. лв., от акцизи възлизат на 4,5 млрд. лв., а тези от мита са в размер на 176,1 млн. лв. Постъпленията от други данъци, като имуществени или тези по Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО) са в размер на над 1 млрд. лв. В хазната има постъпили над 9 млрд. лв. от социални и здравноосигурителни вноски. Неданъчните приходи са в размер на 4,8 млрд. лв.

От друга страна разходите по КФП, включително вноската на България в бюджета на ЕС, към октомври 2020 г. възлизат на 35,6 млрд. лв. Спрямо същия период предходна година е налице незначително нарастване от 370,2 млн. лв. "Извършените по-високи разходи са свързани със социално-икономически мерки за минимизиране на ефектите от кризата, в т.ч. плащания по мярка 60/40, изплащане на месечни добавки в размер на 50 лв. към пенсиите на всички пенсионери за месеците от август до октомври, плащания към земеделските стопани, както и други разходи по одобрените мерки", обясняват от МФ. Нелихвените разходи са в размер на 33 млрд. лв.

Частта от вноската на Република България в бюджета на ЕС, изплатена към 31.10.2020 г. от централния бюджет, възлиза на 990,2 млн. лв.

Бюджетното салдо по КФП на касова основа към 31 октомври 2020 г. е положително в размер на 654,3 млн. лв. и се формира от превишение на приходите над разходите по националния бюджет в размер на 466,4 млн. лв. и по европейските средства в размер на 187,9 млн. лева.

✓ Банките с близо 800 млн. лева печалба

Печалбата на банковата система е 796 млн. лв., показват данните на Българска народна банка (БНБ) към края на октомври. Това е с 598 млн. лв. или 42,9 на сто по-малко спрямо същия период на миналата година.

Собственият капитал в баланса на банковата система възлиза на 15,2 млрд. лв., като се увеличава със 101 млн. лв. (0,7 на сто) спрямо септември, главно под влияние на растежа на печалбата. Брутните кредити и аванси през октомври са нагоре с 3 млрд. лв. (3,9 на сто), като достигат 78,7 млрд. лв. Основен принос имат вземанията от кредитни институции, които нарастват с 2,2 млрд. лв. или 29,4%, като така достигат 9,6 млрд. лв. Депозитите в банките възлизат на 101,2 млрд. лв. Общо подадените заявления за отсрочване на заеми към края на октомври са 106 726 броя за 9,5 млрд. лв. От тях са одобрени 88 448 броя с общ брутен размер 8,5 млрд. лв.

Предприятията са внесли 13 237 искания за 7,5 млрд. лв., от които одобрените към края на октомври са 11 934 броя за 6,7 млрд. лв. 93 489 домакинства също са кандидатствали за отсрочване на 1,9 млрд. лв., от които одобрените към края на октомври кандидати са 76 514 за 1,7 млрд. лв.

[БНТ](#)

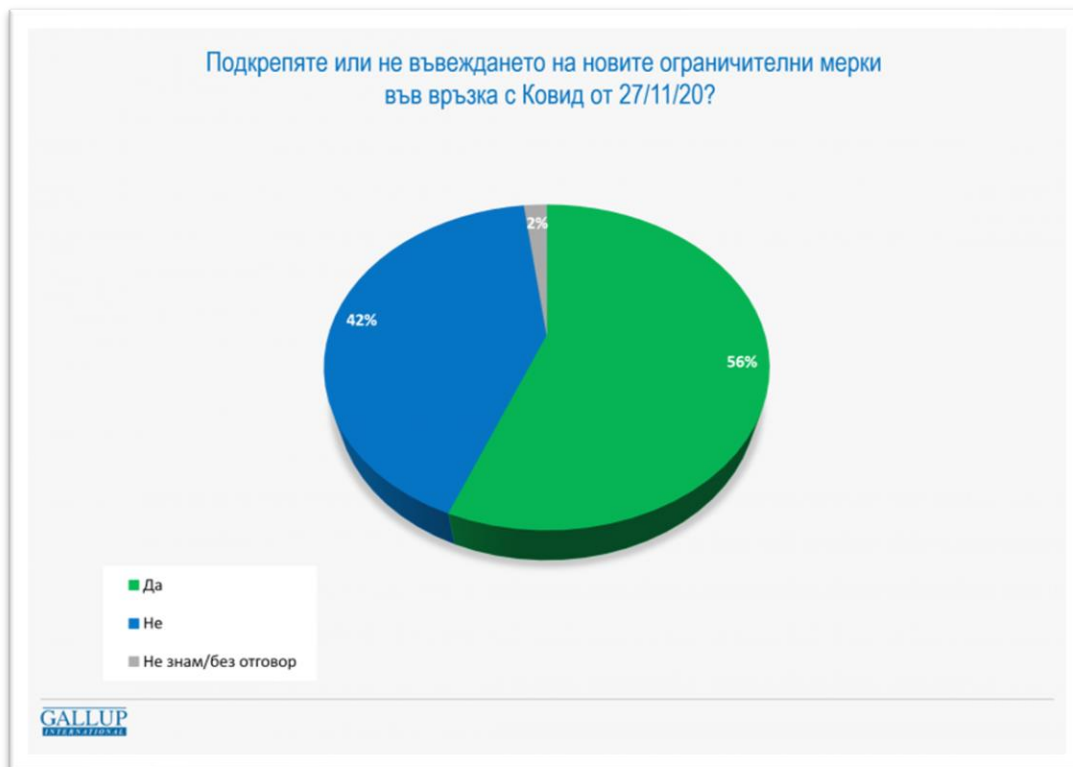
✓ "Галъп": Българите по-скоро одобряват новите мерки

32% от запитаните смятат, че кризата ще продължи „повече от една година“

Новите мерки срещу коронавируса по-скоро се приемат добре и може би ще подействат за намаляване на страховете. Обществото обаче продължава да изглежда объркано. Не е малка популярността и на алтернативните прочити на ситуацията. Неяснотата за перспективата води и до сериозни дялове на свидетелства за психични проблеми и травми. Не е ясна и картината на настроенията по отношение на ваксините. Но ако се имат предвид обичайните невисоки нива на ваксиниране у нас – няколко процента – сега измерените над две пети готовност, са всъщност сериозен дял.

Това са някои от изводите от телефонен сондаж с 800 интервюта, проведен в периода 27-29 ноември. Тези сондажи очертават важните хипотези в динамично променящия се процес.

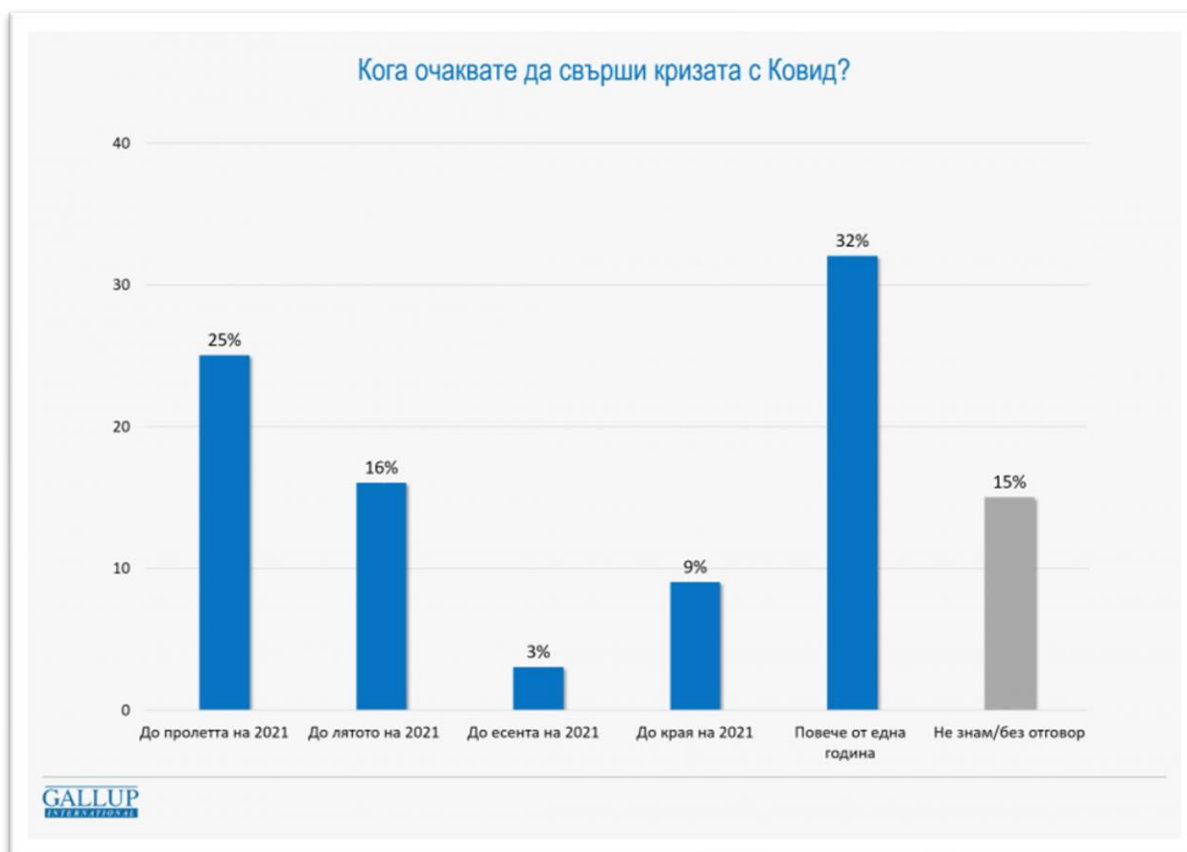
Нововъведените мерки срещу коронавируса в България се ползват по-скоро с подкрепа. Мнозинството в тяхна полза не е голямо, но все пак е налице. **56% ги подкрепят, 42% – не,** а има и малко колебаещи се. Вероятно, роля играят и немалките страхове заради тревожната официална статистика.

Очевидно мерките са в състояние да донесат известно успокояване.

От гледна точка на общественото мнение мерките явно идват навреме, защото обществото в последните месеци като че ли и самостоятелно достигна до идеята за нови по-строги мерки. През лятото, например, мнозинство от над 60% беше против втвърдяването на мерките, въпреки нарастващите и тогава случаи. Към началото на ноември обаче мненията „за“ и „против“ втвърдяване на мерките вече бяха поделени равно. Без да има особено мнозинство в подкрепа на втвърдяване, това все пак показва, че сериозните числа при новозаразените, а и примерите от чужбина, карат и българите да „свикват с мисълта“, че ново затягане е въпрос на време.

65% от запитаните се съгласяват, че кризата с Ковид на практика е объркала живота им. 34% не смятат така, а има и малко, които се затрудняват да определят. **21% от запитаните пък казват, че имат познати или близки, които в резултат на кризата с Ковид имат психически проблеми.** Тези дялове не са малки и свидетелстват ясно какви щети може да нанесе нагнетяването на допълнителна паника в такива моменти.

Тя пък на свой ред произтича и от неяснотата кога **да се очаква края на кризата.** При директен въпрос за очакванията в тази посока, **най-голямо натрупване (32%) е в опцията „повече от една година“.** **Надеждата на 25% е, че кризата ще отшуми до пролетта, 16% избират „до лятото“, 3% допускат завършекът да е през есента, а 9% – в края на 2021 г.** Останалите признават, че не могат да определят. Това е сериозно отрезвяване спрямо началото на лятото, когато около 60% вярваха, че ще има нормализация до края на годината. С ръста на случаите по-късно през лятото, този дял спадна до около една трета още през юли.

Оптимизмът през лятото се дължеше и на сезонни фактори, и на динамиката на разпространение на вируса, но и на сериозната гласност, която алтернативни разкази за ситуацията придобиха. И сега два равни половини (при известен дял колебаещи се) приемат или отхвърлят философията, олицетворена от доц. Мангъргов. Дяловете на одобрение за алтернативната гледна точка никак не са малки. Те показват, ако не разделено, то поне сериозно объркано общество. Дяловете на одобрение на официалната гледна точка все пак надделяват. Във философията, символизирана от проф. Мутафчийски, все пак одобрението продължава да е малко по-добро – казано общо, пет към три, с известен дял колебаещи се.

Това вероятно се дължи и на факта, че, например, последните мерки бяха обявени изцяло от щаба, а не толкова от политици. По традиция, оценките за професионалистите са по-високи от оценките за политиците в кризата. На този фон, министърът на здравеопазването се ползва и с позитива, че е лекар, и се приема и като професионално лице.

Неизвестността прави така, че мненията да са разделени дори по въпроса за ваксините: на въпроса „**Бихте ли се ваксинирали срещу Ковид, когато има одобрена вакцина?**“, „да“ казват **43%**, но **48%** казват „не“. Останалите се колебаят. Тук обаче не бива да се избързва с изводите. На фона на обичайно ваксиниращите се у нас няколко процента, делът от 43% принципна готовност не е малък. В отговорите сигурно се отразява и социална желателност, но все пак повече от двама на всеки петима не е малка честота.

✓ Измама с името на "Български пощи": Стотици потребители са получили фалшиви мейли

Стотици потребители на услугите на пощите са получили писмо с фалшива информация за неполучена пратка, заради неплатено мито. Получателите на писмото са заплашени, че ако не платят, ще им се начислява такса.

Деян Дънешки, главен изпълнителен директор на "Български пощи" ЕАД, разказа за "Денят започва", че техни клиенти получават имейли с логото на "Български пощи", в които се подканят да заплатят определена сума, тъй като пратката до тях подлежи на обмитяване. Прилагат се линкове, на които клиентите да си предоставят личните данни - банкови сметки. Няма дистанционно изискване за информация, която клиентите да предоставят, предупреди той. Няма и възможност да се иска допълнително заплащане, тъй като пратката е платена от подателя.

"Всичко, което правим като инициативи, е описано на нашия сайт. Трябва да внимават какъв е домейнът, от който са изпратени съобщенията до тях", допълни Деян Дънешки.

Хората трябва да знаят, че всичко, което изглежда лесно и достъпно, крие висок риск, каза още главният изпълнителен директор на "Български пощи" ЕАД.

✓ Сухопътните граници на Гърция остават затворени до 14 декември

Гръцките сухопътни граници остават затворени до 14 декември.

Туристите и чуждите граждани, за които няма забрана да влизат в страната, могат да пътуват единствено през контролния пункт Кулата и то само с отрицателен тест за COVID-19, направен 72 часа по-рано.

Гръцките здравни власти днес обявиха създаването на първия в страната бърз антигенен тест за коронавирус.

Той е резултат от сътрудничеството между 6 изследователски центъра и четири университета. Търси се компания, която ще произвежда комплекта за тестване.

Investor.bg

✓ 20% от разходите на българите отиват за битови сметки

Това е най-голямото разходно перо в домакинствата не само у нас, но и в ЕС, показват данни на Евростат

20% от общите разходи на българските домакинства са свързани със сметки за ток, газ, вода и други битови сметки, показват данните на Евростат за 2019 година. Това е най-големият разход на домакинствата не само у нас, но и в целия ЕС.

Според статистиката в страните от общността за сметки домакинствата отделят почти 24% от разходите си. На второ място в ЕС се нареждат разходите за транспорт (13,1%), следвани от отделяните от домакинствата пари за храна и безалкохолни напитки (13% от общите разходи).

В България на второ място с 18,4% от общите разходи се нареждат храните и безалкохолните напитки, а на трето място са разходите за транспорт (13,7% от общите).

За културни развлечения българите отделят 8,2% от общите си разходи, а за ресторанти и хотели - 6,9%. За сравнение домакинствата в ЕС отделят по 8,7% от разходите си по тези две пера.

Разходите за алкохол и цигари са в размер на средно 4% от общите в ЕС, а в България - 5,3%. Повече отделяме и за здраве - 6,4% от всички разходи на българските домакинства, спрямо 4,4% в ЕС.

По-големи са разходите и за образование - в България те са 1,1% от общите, спрямо 0,9% от общите в страните от ЕС, както и за комуникации (4,7% от общите в България, спрямо 2,4% в ЕС), показват още данните на Евростат.

От статистическата служба отчитат, че през 2020 година може да се очаква промяна в структурата на разходите на домакинствата на фона на пандемията от коронавирус. Данните ще бъдат публикувани през 2021 година.

✓ Турция протяга ръка за преговори с ЕС

Южната ни съседка се съгласи да изтегли кораб за проучване на енергийни находища край бреговете на Кипър и да спазва правата на малцинствата

Турция изтегли кораб за проучване на енергийни находища от Източното Средиземноморие и подчерта уважението си към немюсюлманските общности в опит за протягане на ръка за преговори към европейските лидери, които ще обмислят по-тежки санкции срещу Анкара идната седмица, предава Bloomberg.

Жестовите са част от по-широка поредица от ходове, които целят да подобрят атмосферата преди срещата на лидерите на ЕС на 10 декември, на която те трябва да обсъдят реакцията си на турските действия във води, за които претендират и страните членки на блока Кипър и Гърция. Макар да предупреди срещу налагането на допълнителни санкции от ЕС, Турция вече изрази готовност да предприеме мерки за изграждане на доверие и да започне преговори с Гърция по териториалните спорове, а неотдавна изпрати пратеник в Брюксел в усилията си за намаляване на напрежението.

Турското министерство на енергетиката потвърди в публикация в Twitter в понеделник, че корабът „Оруч Рейс“ е бил върнат у дома.

Европейските лидери настояха и за по-голяма толерантност в населената предимно с мюсюлмани Турция към други религии, а в неделя говорителят на президента Ибрахим Калин и правосъдният министър Адулхамит Гюл се срещнаха с религиозни лидери и ръководители на фондации на немюсюлмански малцинства, за да ги уверят, че правителството ще работи за разрешаването на проблеми, свързани с църквите, училищата и имотите им.

САЩ и ЕС притискат Турция да отвори отново и теологичното училище Халки, в което са се обучавали поколения църковни лидери, включително патриарх Вартоломей I, глава на Гръцката православна църква в Истанбул. Училището получи забрана да приема нови кандидати през 1971 г., а през 1985 г. беше затворено, след като всички оставши ученици се дипломираха.

„Религиозните малцинства са богатството на нашата страна, основана на принципа на равните граждани и общата история“, отбеляза Калин в публикацията си в Twitter и добави, че дискриминирането им ще отслаби Турция.

До момента ЕС не е склонен да ограничи твърде сурово дейности в Турция, които смята за спорни, защото страната действа като преграда срещу притока на бежанци от Близкия изток. През февруари блокът наложи замразяване на активи и забрани за пътувания на двама служители на Turkish Petroleum в отговор на турските проучвания за природен газ край бреговете на Кипър. Кипърско предложение за разширяване на черния списък е замразено от юни насам.

Срещата през декември беше насрочена, след като Кипър се съгласи през октомври, да отмени санкциите на ЕС срещу Беларус заради спорни президентски избори, но при условие, че блокът обсъди по-категорична позиция срещу Анкара.

Оттогава Турция разгневи още повече ЕС, като отвори отново призрачния град Вароша в контролираната от турците част от Кипър и прие Ердоган там. Районът беше изоставен и отцепен от навлизането на Турция в северната част на Кипър през 1974 г. след опит за преврат, при който военната хунта в Атина искаше да присъедини острова към Гърция.

Гърция призова Германия, Испания и Италия да спрат да изнасят подводници, фрегати и друго военно оборудване за Турция, която иска да развие отбранителната си индустрия, за предпочитане чрез сътрудничество със съюзниците от НАТО. Анкара настоява Франция да приеме съвместно производство на ракетите Eurosam, а Германия са предостави двигатели и трансмисионни системи за първия създаден в страната боен танк на Турция.

„Все още има опит за получаване на отговор от германските власти относно разрешителните. Ако някой ни наложи ембарго, това ще ни стимулира да произвеждаме наша отбранителна техника и няма да има никакви други последици освен тази“, заяви турският вицепрезидент Фуат Октай пред парламентарна комисия миналия петък.

✓ **Дават допълнителни 50 млн. лв. за туроператорите**

Министерството на туризма договори 50 млн. лв. от Министерството на финансите за помощ на туроператори и туристически агенти. Средствата са в допълнение на вече осигурената субсидия от 10 млн. лв. по ОП "Иновации и конкурентоспособност". Това стана ясно по време на работна среща, инициирана от вицепремиера и министър на туризма Марияна Николова с представителите на бранша.

Всички, които ще кандидатстват за помощ от бюджета, не трябва да имат задължения към хазната, това заяви вицепремиерът. В момента се разработва безвъзмездната грантова схема, чрез която 50 млн. лв. ще бъдат предоставени на Министерството на туризма, което ще трябва да ги разпределят към крайните потребители - туроператорите и туристическите агенти, стана ясно по време на срещата. Сега се финализират последните процедури, след което туроператорите и турагентите ще могат да подават заявления за субсидиране. Базата за разпределяне на средствата ще е оборотът от предходната година, а процедурата ще е максимално опростена.

Общо 156 млн. лв. от оперативна програма "Иновации и конкурентоспособност" ще бъдат пренасочени към бизнеси за бърза ликвидна подкрепа през следващите три седмици. Към момента 173 млн. лв. са изплатени на 21 000 микро- и малки предприятия по ОПИК. Предстои преразглеждането и на останалите 6000 проекта, кандидатствали по програмата, обясни още министър Николова. И уточни, че над 48 млн. лв. вече са отпуснати на туристическия бизнес по ОП "Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020 по данни от Министерството на икономиката.

Тема на дискусиата беше и срокът, в който туроператорите трябва да върнат пари на туристите, в случаите на нереализирано пътуване спрямо разпоредбите на Закона за мерките и действията по време на извънредното положение. Според тях трябва да има удължаване на периода, което да даде на бизнеса глътка въздух. В рамките на срещата беше дискутирана и възможността за изменение на дизайна на мярката 60/40, която за сектор туризъм е 80/20. Представителите на бизнеса поставиха и въпроса за лимитите на задължителната застраховка "Отговорност на туроператора", като според тях трябва да се коментират възможностите за промяна при сключването на полиците, която да даде по-висока степен на защита на крайните потребители.

✓ **Гутериш и Байдън се разбраха за тясно сътрудничество между САЩ и ООН**

Генералният секретар на ООН Антониу Гутериш проведе телефонен разговор с избрания за президент на САЩ Джо Байдън, съобщава "Спутник".

От Организацията посочват, че Гутериш е "отправил личните си поздравления към избрания президент" и е изтъкнал "ключовата роля на едно тясно и дълготрайно сътрудничество между Съединените щати и ООН".

Гутериш се надява "да работи с избрания президент и неговия екип, за да се справи с многобройните неотложни проблеми, пред които е изправен светът днес, включително пандемията от коронавирус, климатичните промени, съхраняването на мира и сигурността, развиването на човешките права и потребности", посочва се в официално съобщение на организацията.

От своя страна Джо Байдън е благодарил на Гутериш за поздравленията. По данни на неговия пресцентър двамата са обсъдили необходимостта от укрепване на връзките между САЩ и ООН предвид неотложните глобални проблеми, сред които справянето с бъдещите предизвикателства пред здравеопазването; стимулиране на устойчивото развитие; разрешаването на конфликти и защита на демокрацията и човешките права. Байдън изрази и дълбокото си притеснение от засиленото напрежение в Етиопия и рискът за гражданите, съобщават от пресцентъра.

[Клуб Z](#)

✓ **Кирил Ананиев: COVID-19 струва 2,8 млрд. лв. на бюджета досега**

Президентът няма нужното образование да коментира финансите на страната, смята министърът

COVID-19 струва на страната до този момент 2 милиарда и 818 милиона лева, а за следващата година са предвидени 3 милиарда и 100 милиона лева.

Това обяви пред "Дарик" министърът на финансите Кирил Ананиев. По думите му държавата планира да има компенсации за фирмите, които не работят заради заповедта за спиране на работа заради противоепидемичните мерки, посочи още министърът, като допълни, че в момента се водят разговори по този въпрос. Уточни обаче, че не се предвижда отпадане на лицензионни такси с 1/12 част заради затварянето на част от бизнеса (*в момента по заповед на здравния министър Костадин Ангелов до 21 декември всички заведения са затворени за посещения, моловете и големите търговски центрове с изключение на хранителни магазини, аптеки и офиси на банки и някои други компании, не работят фитнесите, всички видове обучения са онлайн - б.р.*)

Ананиев коментира и приетият миналата седмица бюджет за 2021 г., разкритикуван и от президента Румен Радев.

"Това ми е 35-ия бюджет, работил съм с всички правителства досега и съм работил честно и достойно и мисля, че тези бюджети бяха характеризирани с добри показатели и цели и спазване на фискалната дисциплина на държавата"

"Президентът няма необходимото образование и основание да критикува бюджета за 2021 година. Той разединява нацията и противопоставя едни хора на други", заяви финансовият министър.

И посочи, че критиките и от страна на бившия премиер Иван Костов не отговарят на реалността (той е икономист по образование - б.р.). Ананиев даде за пример доклад на "Стандарт енд Пуърс", в който агенцията дава прогноза за бързо възстановяване на страната без дисбаланси. Същият доклад вчера за пример даваше и премиерът Бойко Борисов.

Финансовият министър обясни, че през следващата година при дефицит от 3,9 процента, отиваме на дефицит от 1,5 на сто, тъй като изключваме парите за мерките срещу коронавируса. През 2021 г. правителството предвижда 2,5% ръст на БВП, посочи още министър Ананиев.

✓ От днес до 31 януари: PCR или карантина за влизащите от редица държави

Забранено е влизането на граждани от страни, които не са в списъка с изключенията

Въвежда се временна забрана за влизане на територията на България от 1 декември до 31 януари, съобщават от здравното министерство. Заповедта на министър Костадин Ангелов вече е подписана и с нея се припомня граждани на кои държави могат да влизат у нас, като обаче се посочва, че ако пътниците са българи и идват от трети страни, които не са в списъка с изключенията, ще трябва да предоставят отрицателен PCR тест. В противен случай ще бъдат карантинирани.

Мярката се отнася до всички гранични пунктове с въздушен, морски, железопътен и автомобилен транспорт.

I. Забраната за влизане не се отнася за:

1. българските граждани, гражданите на държави членки на **Европейския съюз, Обединеното кралство, на страни по Шенгенското споразумение** и членовете на техните семейства (включително лицата, които са във фактическо съжителство с тях).

Както и гражданите на **Австралийски съюз, Канада, Грузия, Япония, Нова Зеландия, Руанда, Корея, Тайланд, Република Тунис, Уругвай, Обединените арабски емирства, Украйна, Република Северна Македония, Сърбия, Албания, Косово, Босна и Херцеговина, Черна гора, Молдова, Израел, Кувейт, Беларус и Турция.**

Не се отнася и за **лицата със статут на постоянно, дългосрочно или продължително пребиваване** и членовете на техните семейства; лицата, притежатели на българска виза за дългосрочно пребиваване вид D, както и лицата, които **имат разрешение за пребиваване в държава - членка на Европейския съюз, Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия, или в страна по Шенгенското споразумение** и членовете на техните семейства;

2. **медицински специалисти**, медицински научни работници, социални работници и техните ръководители, когато целта на пътуването е свързана с упражняването от тях професия;

3. **работници, които участват в доставките на лекарствени продукти**, медицински изделия и лични предпазни средства, медицинска апаратура, включително при инсталирането и поддръжката ѝ;

4. **транспортен персонал, ангажиран с международен превоз на пътници и товари и стоки**, екипажи на въздухоплавателни средства, лицата, ангажирани с техническо обслужване на въздухоплавателни средства, и друг транспортен персонал при необходимост, включително екипажи на плавателни съдове и лицата, ангажирани с поддръжката на плавателните съдове;

5. **официални длъжностни лица** (държавни ръководители, членове на правителства и др.) и членовете на техните делегации, както и дипломати, членове на административно-техническия персонал на задгранични представителства, служители на международни организации, военнослужещи, служители на службите за сигурност и обществения ред и хуманитарни работници при изпълнение на техните задължения, както и членовете на техните семейства;

6. **лица, пътуващи по хуманитарни причини.**

7. **представители на търговско-икономическите и инвестиционни дейности** и лица, имащи пряко отношение към: изграждане, поддръжане, експлоатация и осигуряване на безопасността на стратегическата и критичната инфраструктура, изпълнение на проекти, сертифицирани по Закона за насърчаване на инвестициите, анализи по проекти на потенциални инвеститори и други дейности от значение за икономиката на страната, удостоверено с писмо от министъра на икономиката или друг министър, отговарящ за съответната дейност, както и лица, ангажирани в корабостроенето и кораборемонта, както и членовете на техните семейства.

8. **сезонни земеделски работници и работници в областта на туризма;**

9. **погранични работници;**

10. **лица, пътуващи с цел обучение** за осъществяване на дейности по приключването на учебната 2019/2020 г., както и за обучение през учебната 2020/2021 г., както и лица, участващи в изпитни комисии, при условие че изпитът не може да се проведе от разстояние в електронна среда;

11. **организатори и участници в международни спортни състезания** – за времето на съответното спортно събитие, спортисти от чужбина, идващи в страната за определен пробен период; състезатели и треньори от чужбина, пристигащи в страната за участие в тренировъчни лагери, членовете на семейства на чуждестранни спортисти и треньори, притежатели на българска виза за дългосрочно пребиваване вид D.

12. **чужди граждани, за получаване на указ по Закона за българското гражданство** за придобито българско гражданство, удостоверено с писмо на Министерството на правосъдието;

13. **организатори и участници в международни културни събития** – за времето на съответното културно събитие, удостоверено с писмо от министъра на културата, в което са посочени имената на лицата и мястото (адресът) на пребиваването им.

Всички гореизброени лица могат да преминават и транзитно през територията на България. Транзитното преминаване се допуска единствено в случаите, когато може да се гарантира незабавното напускане.

II. Всички лица, на които е разрешено да влязат в страната и които пристигат с начална точка на отпътуване годеизброените държави, **се допускат на територията на страната, без да е необходимо да представят документ, показващ отрицателен резултат от PCR тест.**

Кога се изисква PCR?

III. Всички лица, на които е разрешено влизането в страната, но **пристигат с начална точка на отпътуване от страни извън посочените горе, се допускат при предоставен документ, показващ отрицателен резултат от проведен до 72 часа преди влизането в страната PCR тест**, считан от датата на проведеното изследване, вписана в документа.

Документът трябва да съдържа имената на лицето съгласно документа за самоличност, с който пътува, данни за лабораторията, извършила изследването (наименование, адрес или други данни за контакт), дата, на която е извършено изследването, изписани на латиница метод (PCR) и отрицателен резултат (Negative), позволяващи интерпретация на документа.

Държавата, от която лицето пристига, е държавата - начална точка на неговото отпътуване, независимо от престой, свързан с транзитното му преминаване през други държави по време на придвижването му.

Изключение

IV. Изключение от изискването за направен PCR допуска по отношение на:

Български граждани и граждани на други държави членки на ЕС, на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия и на страни по Шенгенското споразумение, които са лица, пътуващи по хуманитарни причини и представители на търговско-икономическите и инвестиционни дейности.

Както и: водачите на автобуси, извършващи международен превоз на пътници, водачите на товарни автомобили, които извършват или приключват международен превоз на товари и стоки при влизане на територията на Република България, членовете на екипажите на плавателни съдове – български граждани, медицински специалисти, работници, които участват в доставките на лекарствени продукти, медицински изделия и лични предпазни средства и др., официални длъжностни лица и погранични работници. Изключение има и за краткосрочно командированите, за членовете на екипажа на въздухоплавателно средство, което извършва полети от и до летища за обществено ползване, лицата, които преминават транзитно през територията на Република България.

Българските граждани и лицата със статут на постоянно, дългосрочно или продължително пребиваване на територията на Република България и членовете на техните семейства, които **не представят документ, показващ отрицателен резултат от проведен до 72 часа преди влизането в страната PCR тест се поставят под карантина за срок от 10 дни в дома или в друго място за настаняване**, в което лицето е посочило, че ще пребивава, с предписание, издадено от директора на съответната регионална здравна инспекция или оправомощено от него длъжностно лице.

Директорът на съответната регионална здравна инспекция може да отмени карантината **при представяне на документ, показващ отрицателен резултат от проведен до 24 часа от влизането в страната PCR тест**.

Агенция „Пътна инфраструктура“ определя място, на което трябва да престоят товарният автомобил и водачът до отпадане на съответната забрана в случаите, при които водачите на товарни автомобили, превозващи товари и стоки, предназначени за други държави, на които се разрешава транзитно преминаване през Република България, поради забрана от страна на държава, гранична на Република България, не могат да напуснат страната.

При установяване на пътник с COVID-19 на борда на въздухоплавателно средство, което е кацнало на територията на Република България, членовете на кабинния екипаж, обслужвал пътника с COVID-19, не се планират за следващ полет, като се поставят под карантина за срок от 10 дни с предписание, издадено от директора на съответната регионална здравна инспекция или оправомощено от него длъжностно лице.

✓ **ЦИК ще търси още седмица кой да достави машините за вота**

Срокът по набирание на офертите за 9600 устройства изтече. Но имало "корекция" в документацията

Централната изборителна комисия (ЦИК) удължава със седмица срока за набирание на оферти за доставката на машините за изборите. Причината: "извършена корекция в документацията за възлагане на обществената поръчка".

Това съобщават от ЦИК. Първоначалният обявен краен срок изтече в 23:59 ч. на 29-и. Новият обявен срок е 7 декември. Конкретната причина за "корекцията" не се споменава.

Както Клуб Z писа, в средата на месеца **ЦИК обявя търг за доставката на 9600 устройства за машинно гласуване, а заложената максимална прогнозна цена на поръчката е 36 млн. лв.** Сумата е без ДДС.

Обявеният предмет е: „Доставка на 9600 специализирани устройства за електронно машинно гласуване с инсталирани системен и приложен (реализиращ изборните процеси) софтуер, включително и на софтуера, който управлява специализираните хардуерни устройства в пълен комплект с изходния код, така че системният и приложният софтуер да имат възможност да се модифицират за всякакъв вид избори, предвидени в Изборния кодекс, без намеса на доставчика.“

Изисква се още "осъществяването на дейностите и процесите, представляващи логистично осигуряване и обслужване на специализираните устройства за електронно машинно гласуване при произвеждането на избори за народни представители през 2021 г.", както и обучения на членовете на ЦИК, РИК и СИК за работа с въпросните машини.

Припомняме, че само година след като с гласовете на ГЕРБ бе решено всички видове избори след 2019 г. да се провеждат само с машинен вот, отново ГЕРБ предложи и прие хартиените бюлетини да възкръснат в Изборния кодекс и гласоподавателят да има право да избере как да пусне вота си - машинно или "аналогово". Изключение правят само местните избори, на които по действащото законодателство се осъществява само с хартиени бюлетини. Машини на всички видове избори няма да има и в изборителните секции в страната с под 300 регистрирани избиратели, гласят актуалните текстове на ИК.

Всъщност задължително осигуряване на машини във всички изборителни секции по закон трябваше да има на всички видове избори от 2016 г. насам. И целта беше именно на избирателя да е осигурен избор как да пусне гласа си - с машина или с хартиена бюлетина. Законът в този си вид обаче така и никога не беше спазен. ЦИК, която формално

отговаря за процедурите, беше осъдена няколко пъти от Върховния административен съд по темата "машинно гласуване", след жалби от бившите депутати от десницата Мартин Димитров и Петър Славов.

ЦИК от години обяснява, че проблемът бил в неясните текстове. Всъщност до последните изменения в ИК отговорността за логистичната организация на вота бе на първо място на Министерския съвет. От ГЕРБ обаче редовно с промени преди избори предлагала форми на ограничаване на машинното гласуване, иначе "задължително" като опция.

Сега по закон за всичко около купуването или наемането на машини, за съхранението им, за осигуряване на софтуера и т.н. е прехвърлено на ЦИК. Тази идея на управляващите доведе до оставката на бившата шефка на ЦИК Стефка Стоева преди няколко месеца. Макар и официално да бе съобщено, че подава оставка "по лични причини". Последва рокада начело на комисията, сега оглавявана от дългогодишния си говорител Александър Андреев. Той влиза преди години в органа като номинация на БСП, оглави комисията като номинация на ГЕРБ.

✓ "Политико": Напускането на ЕС вече не е табу. Полша и Унгария може да са следващите

Изданието цитира дипломат: Започва да изглежда, сякаш правителствата в Будапеща и Варшава най-сетне са решили да обърнат гръб на ЕС и на другите държави членки

Бяхме свикнали да мислим за ЕС като за стая само с вход. Но "Брекзит" ни припомни, че тя има и изход.

След него напускането на съюза престана да бъде табу, констатира днес европейското издание на "Политико", допускайки, че Полша и Унгария може да са на път към края на членството си в него.

"Започва да изглежда, сякаш правителствата в Унгария и Полша най-сетне са решили да обърнат гръб на ЕС и на другите държави членки", пише днес изданието във всекидневния си дайджест [Brussels Playbook](#), цитирайки неназован дипломат.

"Ако те продължават да блокират бюджета на ЕС и възстановителния пакет, ще започнат всъщност да липсват на все по-малко и по-малко хора", продължава цитатът.

"Политико" припомня, че Европейската народна партия, в която членува управляващата в Унгария партия "Фидес", все още не е стигнала до точката, в която предимствата от това да се отърве от унгарската партия ще натежат повече от недостатъка, че ще загуби нейните евродепутати.

Унгария и Полша наложиха вето върху следващия седемгодишен бюджет на ЕС и върху плана за възстановяване на съюза от последиците на пандемията на обща стойност €1,83 трилиона, изтъквайки, че не са съгласни отпусканите от тях средства да бъдат обвързвани със спазването на принципа на върховенството на закона.

Те са против договорения дотук механизъм, в който държавите членки с квалифицирано мнозинство могат да решават коя страна нарушава този принцип и трябва да бъде лишена от финансиране. В това отношение получи подкрепата и на Словения, която споделя техния аргумент, че само Съдът на ЕС може да решава дали една държава спазва договора на ЕС, и по-специално неговия член 2, в който е залегнал принципът на правовата държава.

ЕС от почти три години води процедури за лишаване и на двете страни от членски права, които са в самото си начало и не могат да приключат, защото липсва задължителното за това единодушие сред държавите членки. Будапеща и Варшава виждат механизма за обвързването на върховенството на закона с еврофинансирането като заобиколен начин да бъдат санкционирани извън сега предвидения в договора.

Полша е обект на споменатата процедура от края на 2017 г. по инициатива на Европейската комисия заради спорни съдебни реформи, които според Брюксел позволяват политическа намеса в правосъдието. Следващата година Европейският парламент в резолюция поиска такава процедура да бъде започната и срещу Унгария, аргументирайки се с авторитарни според него решения на унгарския министър-председател Виктор Орбан, между които затварянето на университет, финансиран от фондацията на Джордж Сорос "Отворено общество", и закон, който изисква регистрация и строг контрол върху финансираните отвън организации.

✓ Сделката за "Брекзит": сега или никога

Последен опит на Мишел Барние да постигне договореност за търговско споразумение. Но перспективите не са добри

Миналата седмица митничарите във Франция показаха как би изглеждала ситуацията на британското пристанище Дувър след 1 януари 2021-а година: симулираха контрола, който ще се осъществява спрямо товарните автомобили след края на преходния период. Тогава целият износ от Великобритания ще трябва да бъде придружен от подробни митнически декларации и декларации за съдържание.

Фериботната връзка Дувър-Кале се използва годишно от 3,5 милиона превозни средства. Британските власти пресмятат, че от началото на следващата година ще са нужни около 270 милиона допълнителни декларации. Тестът, направен от французите, създаде километрични опашки на автомагистрала M20, идваща от Лондон. Освен това жителите на прилежащия регион Кент се оплакват от изграждането на гигантски паркинг за камиони до магистралата и се притесняват за спокойствието си заради бъдещите задръствания.

Максимален контрол

След като случай на коронавирус възпрепятства последния кръг от преговори между екипа на Мишел Барние и британските власти, представителите на ЕС все пак се върнаха в Лондон. Председателката на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен предупреди Европейския парламент, че постигането на сделка продължава да е несигурно. Напредък е постигнат по отношение на сътрудничеството в сферата на полицията и на съдебната власт. Контурите на договореностите за стоки, услуги и транспорт също са факт. Но има три въпроса, по които не се е стигнало до консенсус: лоялната конкуренция, надзорът над споразумението и риболовът. Фон дер Лайерн подчерта, че са необходими "стабилни" механизми за приложението на споразумението. След като стана ясно, че договореността за

северноирландската граница ще бъде нарушена от новия британския Закон за вътрешния пазар, ЕС втвърди позицията си. Щом липсва доверие, ще има максимален контрол.

"Следващите няколко дни ще бъдат решаващи", добави председателката на Еврокомисията. Европейският парламент вече се съгласи да проведе извънредна сесия на 28-и декември за ратифициране на евентуалното споразумение. Времето дотогава е необходимо за превод и проверка на 600-те страници юридически текст.

Последният опит

При това положение следващата седмица е последната възможност за постигане на единодушие по спорните въпроси. Преходният период за Великобритания приключва на 31 декември 2020-а година.

Председателката на ЕК Урсула фон дер Лайен и главният преговарящ Мишел Барние: "Следващите дни ще бъдат решаващи"

По отношение на лоялната конкуренция би било възможно споразумение, ако партньорите приемат рамки за производствените стандарти. С други думи, ЕС може да бъде доволен, ако Великобритания прилага сходни правила, например по отношение на опазването на околната среда или безопасността на труда. Проблемът обаче са клаузите, които трябва да осигурят непрекъснатата адаптация. За британското правителство Брекзит е възможност да се отклони от стандартите на ЕС. ЕС обаче иска да гарантира на своите компании справедливи условия на конкуренция и да предотврати дъмпинговото производство.

По втората конфликтна точка - спазването и контрола над споразумението, ЕС иска незабавно да налага наказателни мита, ако британската страна наруши договореностите. Лондон от своя страна се позовава на правилата на Световната търговска организация, които са доста меки. ЕС иска възможно най-строги наказателни и контролни механизми, тъй като заради Закона за вътрешния пазар Брюксел не очаква Лондон да спазва споразумението.

Риболовът пък е не само икономически, но и политически въпрос. Британското правителство беше обещало на рибарите от Обединеното кралство "контрол над собствените води" след напускането на ЕС, т.е. от януари рибарите от ЕС вече да нямат право да работят в британската 200-километрова зона. Наскоро Лондон поиска да предложи на ЕС тригодишен преходен период и/или годишни договори за риболовните квоти. Мишел Барние обаче отхвърли това предложение.

"Не на всяка цена"

Британското правителство апелира с информационна кампания към бизнеса и гражданите да се подготвят за Брекзит. Но фирмите не знаят какво да очакват: "твърд" Брекзит или постигане на споразумение. В последните си интервюта британският финансов министър Риши Сунак заяви, че правителството иска да бъде постигната сделка, но "не на всяка цена". Това би било погрешно, "тъй като в тези преговори има неща, които са важни за нас".

✓ Бившата председателка на Фед става финансов министър на САЩ

Байдън обяви членовете на икономическия си екип

Избраният за президент на САЩ Джо Байдън ще номинира бившата председателка на Федералния резерв (централната банка на САЩ) Джанет Йелън за свой финансов министър, предаде Ройтерс, цитирайки съобщение на преходния екип на бъдещия държавен глава.

Други членове на икономическия екип, които Байдън е избрал включват Уоли Адейемо като зам.-министър на финансите, Нийра Тандън като директор на Службата за управление и бюджет, и Сесилия Рауз като шеф на Съвета на икономическите съветници, се казва в съобщението.

Финансовите пазари миналата седмица реагираха с покачване на индексите на предварителните информации, че Йелън ще бъде най-вероятният избор на избрания президент за секретар на съкровището, както в САЩ наричат финансовия министър.

Ройтерс отбеляза това като ход, който би могъл да премести фокуса на администрацията върху намаляване на увеличаващите се икономически неравенства.

Мениджър

✓ Цените на производител се понижават с 2,7% на годишна база

Средните цени на производителите се понижават с 2,7% през октомври в сравнение с 2020 г., показват последните данни на НСИ.

Най-голямо понижение има в сектора на Преработващата промишленост, където спадът е 3,5%. Понижения има в подсекторите Производството на дървен материал и изделия от него с 3,8%, както и производството на химични продукти с 1,2%, но също и при производството на хартия, каучук, компютърна техника, електрически съоръжения и други. Производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ се понижава с 2,5%.

В добивната индустрия има обаче значителен ръст на годишна база, възлизаш на 12,5% - най-вече заради поскъпването в добива на метални руди. Тази дейност е с 22,8% по-скъпа от октомври 2019 г.

Цените на производител на вътрешния пазар се понижават с 1,5% на годишна база – най-вече в сектора производство на дървен материал (спад от 2,5% на годишна база).

Цените на производител на международния пазар се понижават значително повече – с 4,5%. В този сектор производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ се понижават с 12%. При добивната промишленост индексите на производител на международния пазар се повишават обаче с цели 37,9% на годишна база.

✓ БНБ поиска и Българската банка за развитие да отдели буфер догодина

Българската народна банка добави Българската банка за развитие в списъка с банки, които са категоризирани като „други системно значими институции“, които имат задължението да заделят буфер от капитала си.

Това е явно във връзка с придобиването на дял от 18% в капитала на Първа инвестиционна банка, която също е сред системно значимите банки. Сделката беше приключена по-рано тази година, като ББР наля 195 млн. лв. в капитала на ПИБ, с което частната банка увеличи коефициента на обща капиталова адекватност от 19,6% на 22,5%.

Останалите банки няма да трябва да заделят по-голям процент от капитала си от преди. Решението на УС на БНБ е взето при спазване на заложените процедури за макропруденциални инструменти с Европейската централна банка съобразно чл. 5 от Регламент (ЕС) № 1024/2013 на Съвета от 15 октомври 2013 година за възлагане на Европейската централна банка на конкретни задачи относно политиките, свързани с пруденциалния надзор над кредитните институции.

Банки	Размер на буфер	
	от началото на 2020 г.	от началото на 2021 г.
Уникредит Булбанк	1%	1%
Банка ДСК	1%	1%
Първа инвестиционна банка	1%	1%
Обединена българска банка	0,75%	0,75%
Пощенска банка	0,75%	0,75%
Райфайзенбанк България	0,75%	0,75%
Българска банка за развитие	-	0,50%
Централна кооперативна банка	0,50%	0,50%

Източник: БНБ

✓ Времето: Снеговалежите постепенно спират. Температурите - около и под нулата

Във вторник през деня от запад облачността ще продължи да се разкъсва и намалява, в много райони до предимно слънчево. В крайните източни райони ще се задържи предимно облачно и на места там преди обяд все още ще превалява слаб сняг. Северният вятър в Източна България ще отслабне до умерен, в останалата част от страната ще духа слаб източен вятър. Минималните температури ще са от минус 8 градуса на места из високите полета на Западна България до около нулата по Черноморието, а максималните ще са между 0 и 5 градуса.

Над планините ще преобладава слънчево време. Предимно облачно, преди обяд със слаби снеговалежи ще бъде над планините от източните райони. Ще духа до умерен вятър от изток-североизток, по най-високите части на Рила и Пирин – от северозапад. Максимална температура на височина 1200 метра - около минус 1 градус, а на 2000 метра - около минус 5 градуса .

Над Черноморието ще бъде предимно облачно. Преди обяд ще има слаби превалявания от сняг, в южните райони – примесен с дъжд. Ще духа умерен, преди обяд все още силен северен вятър. Максимални температури на въздуха ще са между 2 и 5 градуса. Температурата на морската вода ще е 11-13 градуса. Вълнението на морето ще е 3-4 бала.

На 1 декември слънцето ще изгрее в 07:38 часа и ще залезе в 16:53 часа. Продължителността на деня е 09:14 часа.

✓ Работите у дома? Спазвайте правилото 20-20-20

Ако преди работата от разстояние беше рядкост и дори привилегия, то сега е новата реалност. Офисът официално се премести у дома. И въпреки че работата от разстояние може да бъде благоприятна ситуация, експертите предупреждават, че ако не бъдат взети определени мерки, това може да има последици както за работника, така и за компанията, пише abc.es.

"Служителят в домашния офис или студентът не трябва да забравя основните аспекти на превенцията на професионалния риск в областта на здравето, както във физически, така и в психически аспект", предупреждава Луиза Ахерандио, физиотерапевт и преподавател по психология и науки на образованието в Свободния университет на Каталуния UOC.

Според нея проблемите с мускулите, зрението и тревожността са най-честите проблеми, които се наблюдават при работа от разстояние. Важно е да се знае, че те не само могат да бъдат коригирани, но и могат да бъдат предотвратени като се грижим за нашето здраве и за средата, в която работим.

Световната здравна организация (СЗО) изчислява, че всеки трети от хората ще страда от инвалидизиращо мускулно състояние през целия си живот. За да се избегне това, експертът препоръчва използването на подходящи мебели. Те включват ергономични столове, които се регулират на височина, а още по-добре, ако имат лумбална облегалка. Препоръчва се също използването на подложки за краака и стойка за повдигане на компютъра. Що се отнася до масата,

височината ѝ трябва да позволява поставянето на предмети върху нея, когато пишете, без да е твърде висока или твърде ниска.

Експертът препоръчва разстоянието между екрана и очите да бъде около 50 сантиметра. За да предпазите кръвообращението и гърба, най-добре избягвайте да кръстосвате краката си твърде дълго. И не стойте в една и съща поза повече от два часа. Добре е да правите малки упражнения и разтягания, дори само по пет минути на ден.

Как да се грижим за очите си?

По отношение на възможните състояния на очите, причинени от работата от разстояние, експертите препоръчват да се спазва правилото 20-20-20. Става въпрос за спиране на гледането на екрана на всеки 20 минути и след това насочване на погледа към обект, който е на 6 метра разстояние (около 20 крачки) за 20 секунди.

"Така променят фокуса си и очите си почиват", обяснява Луиза Ахерандио. Според нея не трябва да се злоупотребява с тъмния режим на екраните, тъй като контрастът на белите букви на черен фон може да доведе до по-голямо напрежение в дългосрочен план. И напомня за значението на примигването. "На екрана може да се постави бележка, която да ви подсеща да мигате по-често, за да си създадете навик", пояснява тя.

От своя страна, преподавателят по икономика и бизнес изследвания в Свободния университет на Каталуня УОС, Манел Фернандес Хария, препоръчва да се прави малък масаж на очите.

По отношение на осветлението, работната зона трябва да има около 500 лукса (международна система от единици за нивото на осветление, бел.ред.), а естествената светлина не трябва да идва отпред на компютъра, тъй като това би причинило отблясъци. И никога не работете на тъмно. Промяната на интензивността на светлината на екрана спрямо околната среда допълнително натоварва очите и може да ги увреди.

Ако говорим за превенция на психо-емоционални проблеми, свързани с работата на разстояние, професор Фернандес Хария препоръчва да обърнете внимание на организацията на работната зона, в това число в какво пространство вкъщи ще разположите домашния си офис. И съветва да го украсите с любимите си декоративни предмети и да сложите няколко растения, но разбира се, без да прекалявате.

✓ Италия одобри нова програма от 8 млрд. евро подкрепа за бизнеса

Италия одобри пакет от мерки за подкрепа на бизнеса на стойност 8 млрд. евро, предаде Блумбърг. На първо място фирмите със спряна дейност ще могат да отложат плащането на дължимите си данъци. Освен това се разширява програмата за обезщетения на служителите в секторите на културата и туризма.

Италия има задълбочаващи се проблеми с овладяването на държавния си бюджет още преди кризата с коронавируса. Дори получи предупреждение от Еврокомисията, че срещу нея ще бъде стартирана наказателна процедура по връх дефицит.

По последни данни към края на второто тримесечие на 2020 г. Италия има държавен дълг възлизащ на 150% от БВП при максимално изискване от 60%. За сравнение към края на същия период на 2019 г. дългът на страната бе 137% от БВП. Очаква се до края на годината този дял да стане 160% от БВП.

За сравнение премиерът Джузепе Конте одобри програма на стойност 100 млрд. евро за подкрепа на бизнеса по време на първата вълна от коронавирус през пролетта.

✓ Кристин Лагард подкрепя въвеждането на цифрово евро

Президентът на Европейската централна банка Кристин Лагард подкрепя въвеждането на цифрово евро. В статия за френското месечно списание [L'ENA hors les murs](#), издавано от Асоциацията на бившите ученици на Националното училище по администрация, Лагард пише: "Дигиталното евро ще допълни паричните средства и ще гарантира, че потребителите продължават да имат неограничен достъп до парите на централната банка във форма, която отговаря на техните еволюиращи нужди от цифрови плащания".

Според Лагард, дигиталното евро може да играе важна роля в определени бъдещи сценарии - например, в случай на спад при използването на пари в брой или за предотвратяване на използването на чуждестранни цифрови валути в Еврозоната.

"Въвеждането на дигитално евро може да е необходимо, за да се получи достъп до парите на централната банка, както и да се гарантира паричен суверенитет", пише Лагард.

Управителят на ЕЦБ има смесени чувства относно появата на така наречените "стабилни криптовалути" (stablecoins) - частни цифрови валути, подкрепени от реални държавни валути. От една страна, те биха могли да стимулират иновации в платежните услуги, но от друга страна, ако се използват по-широко, те биха могли да застрашат финансовата стабилност и паричния суверенитет.

"Властите трябва да претеглят ползите и рисковете от иновациите в платежните услуги и да гарантират на първо място, че плащанията в дигитален режим могат да бъдат обработвани ефективно, сигурно и приобщаващо", казва Лагард.

ЕЦБ започна обществена консултация за цифровото евро. Резултатите трябва да бъдат публикувани веднага след като централната банка направи оценка на тези консултации.

✓ Турската икономика изненада със сериозен ръст на годишна база

Турция регистрира ръст на икономиката си 6,7% на годишна база, след като увеличаване на кредитирането помогна да се обърне тренда от 10% спад през второто тримесечие, предаде Ройтерс.

Южната ни съседка, която е и най-голям вносител на български стоки извън ЕС, регистрира ръст на икономическата активност от 15% в сравнение с предходното тримесечие, когато бяха въведени първите мерки срещу коронавируса.

Финансовият сектор е отбелязал ръст от 41% през разглеждания период, сектора на информатиката и телекомуникациите – с 15%, промишлеността – с 8% и строителството с 6,4%.

Силното представяне през третото тримесечие на годината може да помогне на местната икономика да избегне негативна промяна на БВП за цялата 2020 г. Прогнозите на правителството са за ръст от 0,3% в края на годината, но най-лошите сценарии сочат спад от 1,5%.

Състоянието на турската лира обаче остава много нестабилно – само от началото на 2020 г. нейната стойност се понижи от 0,15 евро до 0,10 евро. Това принуди Централната банка на страната да увеличи основната лихва на 15% през ноември.

„Икономическото възстановяване през третото тримесечие наистина беше силно, но въпреки това предстоящите фази на развитие за турската икономика ще бъдат по-трудни“, коментира Джейсън Тувей, анализатор от Capital Economics, който отбеляза, че втората вълна на вируса в Турция е особено силна.

От началото на годината до края на септември българският износ за Турция възлиза на 2,5 млрд. лв., което е с цели 19% по-малко в сравнение със същия период на миналата година. Част от спада може да се дължи и на понижаващата се цена на лирата.

✓ Подем на китайската икономическа активност през ноември

Промислената активност в Китай нарасна през ноември с най-добро темпо от три години насам, докато експанзията в сферата на услугите достигна 8-годишен връх, което е поредно ясно доказателство, че втората по сила икономика в света продължава да се възстановява силно от коронавирусната криза в страната през пролетта. Това показват последни данни на Националното статистическо бюро на Китай, информира БНР.

Промисленият PMI индекс нарасна през ноември до 52,1 пункта от 51,4 пункта през октомври, достигайки най-високо ниво от септември 2017 година, докато очакванията на финансовите пазари бяха за много по-скромно повишение до 51,5 пункта.

Официалният непромишлен PMI индекс (в сферата на услугите) нарасна през ноември до 56,4 пункта от 56,2 пункта през октомври, отбелязвайки най-високо ниво от юни 2012 година. Това доведе до добро нарастване и на индекса на общата бизнес активност в Китай до 55,7 пункта от 55,3 пункта през октомври.

Оптимистичните данни показват, че втората по големина икономика в света е на път да се превърне в първата, която се отърси напълно от негативните последици на коронавирусната пандемия, която удари страната в началото на годината, като индустриалният сектор вече се върна на нивото си от преди кризата.

✓ Ръст на борсите в Европа на фона на подновените преговори за Брекзит

Европейските борсови индекси записаха понижения в ранната търговия в четвъртък на фона на удължаването на ограничителните мерки в Германия и мрачните прогнози за икономиката на Обединеното кралство, предаде Ройтерс.

След подновяването на преговорите за Брекзит в събота, инвеститорите очакват телефонен разговор между британския премиер Борис Джонсън и председателя на ЕК Урсула фон дер Лайен, който да сигнализира или напредък към постигането на сделка, или крах на надеждите за споразумение, няколко седмици преди изтичането на крайния срок.

Общият европейски индекс STOXX 600 отчете ръст от 0,29 пункта, или 0,07%, до 393,52 пункта, като до момента бенчмаркът е напреднал с близо 15% от началото на ноември. Той бе подкрепен от окуражителните резултати от клиничните изпитания на три ваксини срещу коронавируса и надеждите за по-стабилна търговска политика на САЩ след победата на Джо Байдън на президентските избори в страната.

Немският показател DAX се повиши с 46,57 пункта, или 0,35%, до 13 382,25 пункта. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 напредна с 20,07 пункта, или 0,32%, до 6 387,65 пункта. Френският измерител CAC 40 се понижи с 4,63 пункта, или 0,08%, до 5 593,55 пункта. Въпреки това CAC 40 е напреднал с близо 22% този месец, докато DAX и FTSE 100 са се повишили с над 14% за същия период.

„Пазарите се движеха агресивно този месец, като в момента няма причина за удължаване на ралито“, коментира Конър Кембъл от Spreadex.

Сред големите губещи бяха енергийните компании, като книгата на Total SE, BP и Royal Dutch Shell поевтиняха съответно с 1,37%, 2,66% и 1,89% преди срещата на ОПЕК+, в която влиза Организацията на страните износителки на петрол (ОПЕК) и нейните съюзници, включително Русия

На дъното на STOXX 600 се озова холандската банка ABN Amro, чиито акции поевтиняха с 6,09%, след като тя обяви, че ще съкрати 3000 работни места до 2024 г.

Седмичен ръст в САЩ

Американските борсови индекси регистрираха повишения в петък, като Nasdaq Composite и S&P500 завършиха сесията с нови рекордни върхове, предаде Си Ен Би Си

Промисленият индекс Dow Jones напредна с 37,9 пункта, или 0,13%, до 29 910,37 пункта. Широкообхватният показател Standard & Poor's 500 отчете ръст от 8,7 пункта, или 0,24%, до 3 638,35 пункта. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq се повиши със 111,44 пункта, или 0,92%, до 12 205,85 пункта.

За седмицата Dow и S&P 500 напреднаха съответно с 2,2% и 2,3%, докато Nasdaq прибави 3% към стойността си. По-рано през седмицата Dow прескочи границата от 30 хил. пункта за първи път в историята, но не успя да се задържи на този връх.

„Това, което виждаме днес, тази седмица и този месец, е продължение на нарастващия оптимизъм“, коментира Майк Зигмонт от Harvest Volatility Management. „Средата за търговия на рискови активи става все по-добра и по-добра“ на фона

на добрите новини за напредък в разработването на ваксина срещу COVID-19 и намаляващият риск на политическия фронт.

Компаниите за търговия на дребно бяха големите печеливши в сесията, след като инвеститорите заложили на силна търговия по време на празничния сезон. Книжата на Etsy и Gamestop скочиха с 10,64% и 0,05%, докато тези на Amazon и Shopify поскъпнаха с 0,32% и 1,47%, след като Adobe Analytics съобщи, че онлайн продажбите за Деня на благодарността са достигнали рекордните 5,1 млрд. долара.

Пазарите бяха подкрепени и от изказванията на президента Доналд Тръмп, който заяви, че ще напусне Белия дом, ако Избирателната колегия гласува за Джо Байдън.

„Със сигурност ще го направя и вие знаете това“, заяви Тръмп. Той добави обаче, че ще му бъде трудно да признае изборните резултати, тъй като по неговите думи те са белязани от „огромна измама“.

Спад в Азия

Основните индекси на водещите фондови борси в Азиатско-тихоокеанския регион записаха спад в понеделник въпреки силните данни за промишлеността в Китай.

По данните на Националното статистическо бюро на Китай промишленият PMI индекс е нараснал до 52,1 пункта през ноември спрямо 51,4 пункта през октомври. Анализаторите очакваха ръст до 51,5 пункта. Границата от 50 пункта разделя растежа от свиването.

PMI индексът в сектора на услугите се повиши до 56,4 пункта от 56,2 пункта през предходния месец, достигайки най-високото си равнище от 2012 г. насам.

В континентален Китай бенчмаркът Shanghai Composite отчете спад от 16,55 пункта, или 0,49%, до 3 391,7, докато по-малкият показател Shenzhen Composite изтри 3,46 пункта от стойността си, или 0,15%, завършвайки сесията при ниво от 2 249,66 пункта. Хонконгският измерител Hang Seng се понижи с 553,19 пункта, или 2,06%, до 26 341,49 пункта.

Водещият индекс на Токийска фондова борса Nikkei 225 се понижи с 211,09 пункта, или 0,79%, до 26 433,62 пункта.

В Южна Корея бенчмаркът Kospi се понижи с 42,11 пункта, или 1,6%, до 2 591,34 пункта.

Австралийският измерител ASX 200 записа спад от 83,3 пункта, ли 1,26%, до 6 517,8 пункта.

У нас

Повечето индекси на Българската фондова борса (БФБ) регистрираха предимно понижения в ранната търговия. Основният бенчмарк SOFIX отчете спад от 0,92 пункта, или 0,22%, до 424,78 пункта. BGBX40 се понижи с 0,12 пункта, или 0,12%, до 97,53 пункта. BGTR30 изтри 0,29 пункта от стойността си, или 0,06%, достигайки ниво от 485 пункта. BGREIT напредна с 0,43 пункта, или 0,32%, до 134,77 пункта.

[Cross.bg](#)

✓ ✓ Министър Ахладова участва в откриването на учебната година на Националния институт на правосъдието

„Преследвайте без колебание мечтите си! Бъдете сигурни, че само знанието ще ви направи силни и уважавани хора, достойни и ценени магистрати! Бъдете устремени и не се предавайте, когато е трудно!“

С тези думи министърът на правосъдието Десислава Ахладова се обърна към кандидатите за младши съдии, прокурори и следователи при откриването на учебната година на курса за задължително първоначално обучение в Националния институт на правосъдието (НИП). Церемонията, която за първи път се проведе онлайн, бе открита от директора на НИП Миглена Тачева с едноминутно мълчание в памет на члена на Висшия съдебен съвет и член на управителния съвет на НИП Евгени Диков.

По време на видеоконферентната връзка Ахладова се обърна и към преподавателите на НИП като им засвидетелства своя респект за професионализма и себеподаването в достойната им мисия да предават знанията и опита си на младите колеги.

„Възпитаниците ви с гордост ще запишат в биографиите си, че са имали привилегията техни преподаватели да бъдете именно вие. Уверена съм, че това е най-ценното признание за вашата работа“, каза Ахладова.

Миглена Тачева подчерта, че НИП е направил всичко необходимо, за да се превърне във виртуална класна стая. „През следващите месеци ще работим електронно, като ще предложим и много нови решения, разнообразни онлайн платформи, електронни наръчници и помагала“, обясни Тачева и допълни, че наред с всички отговорности приоритет на института е да запази живота и здравето на младшите магистрати и преподавателите.

✓ България подкрепи новата Харта за развитие на градовете в ЕС

България подкрепи Новата Лайпцигска харта „Трансформиращата сила на градовете за общото благо“ и документа за нейното прилагане „Чрез многостепенно управление: Следващи стъпки за Градския дневен ред на ЕС“. Това са основополагащите документи за изпълнение на политиката за развитие и модернизирание на градовете в ЕС в периода след 2020 г. Те бяха приети по време на среща на министрите, отговарящи за градската политика в страните - членки, организирана от Германското председателство на ЕС. От българска страна участие взе заместник-министърът на регионалното развитие и благоустройството Деница Николова.

Изпълнението на проекти, съчетаващи интегрирани мерки, партньорство със заинтересовани страни, многостепенно управление и базирани на мястото инвестиции спрямо спецификите на територията са основните стълбове на политиката за развитие на градовете, застъпени в стратегическите документи.

„Хартата ще допринесе за изпълнение на реформата в регионалната политика, която прилагаме в България и съответства на новия модел за изпълнение на проекти в новия програмен период 2021-2027 г., заяви зам.-министър Николова.

Пред участниците в онлайн форума Деница Николова отбеляза още, че за българското правителство един от най-важните приоритети е развитието на полицентрична система от селища в страната чрез специален фокус върху устойчивото градско развитие. То стъпва върху приоритетни теми като справяне със замърсяването на околната среда, качеството на въздуха, подобряване на достъпа до обществени услуги и жилищните условия, намаляване на социалните неравенства, справянето с проблемите на интензивния градски трафик и липсата на подходяща техническа инфраструктура. Част от решението им предвижда налагането на интегриран подход при изпълнението на различни проекти, стъпващ на нуждите, потенциала и възможностите на всеки град.

В новата оперативна програма „Развитие на регионите“ е заложен и приоритет за градско развитие, който да разкрие потенциала на десетте най-големи градовете като двигатели на растеж, творчество и иновации. Ще се подкрепя и създаването на иновативни мрежи между градовете и функционалните връзки между градските и селските райони.

✓ Издаването на ПИК на НОИ вече се заявява чрез мобилен електронен подпис

Издаването на персонален идентификационен код на Националния осигурителен институт (ПИК на НОИ) по електронен път вече се заявява чрез нова електронна услуга на НОИ и подписване с електронен подпис през мобилни устройства/телефони.

Електронната услуга на институцията изисква наличие на смартфон с инсталирано приложението на "Евротръст Технолъджис" АД за подписване с мобилен квалифициран електронен подпис, което може да бъде изтеглено от Google Play или App Store.

Програмният продукт на НОИ е достъпен на интернет страницата на института в рубрика Е-услуги/Издаване на ПИК по електронен път. Към него са публикувани както кратко ръководство за издаване на ПИК на НОИ по електронен път, така и инструкция за квалифицирана идентификация на лица през мобилното приложение на доставчика на квалифицирани удостоверителни услуги.

✓ БАБХ започва засилени проверки на обектите, продаващи риба

Дни преди Никулден Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) започва засилени проверки във всички обекти, където се предлага риба. Обявен е и горещ телефон за сигнали за нередности.

Освен магазини и пазари, инспекторите ще проверяват складове за търговия на едро, заведения за обществено хранене и борси.

Обект на контрол ще бъдат документите за произход и безопасност на рибата, спазването на сроковете и условията на съхранение, правилното етикетироване на продуктите.

При проверките ще се следи също за използването от персонала на лични предпазни средства (маски и ръкавици), наличие на дезинфектанти на местата на продажба и други.

Специално внимание ще се обърне върху продажбата на риба и рибни продукти на нерегламентирани места и от нерегистрирани търговци, за да се гарантира здравето на потребителите и безопасността на храните.

Съветът към потребителите е да купуват риба от добре познати търговски обекти, за да не подлагат здравето си на риск.

Прясната риба е с блестящи люспи, розово-червени хриле и бистри очи, припомнят здравните власти.

При съмнения за нередности или за безопасността на храната гражданите могат да подават сигнали онлайн през сайта на БАБХ или на телефон 0700 122 99.

✓ Външните министри от НАТО ще обсъждат Китай, Русия и мисиите в Афганистан

Министрите на външните работи на страните от НАТО ще обсъдят днес и в сряда мисията на Алианса в Афганистан, политиката на Русия за увеличаване на военната мощ, увеличаващото се влияние на Китай и бъдещето на Алианса. Това съобщи генералният секретар на пакта Йенс Столтенберг.

Столтенберг каза, че догодина НАТО ще трябва да реши дали да се изтегли изцяло от Афганистан.

В момента там се намират около 11 000 военни от Пакта, които се занимават предимно с обучителни мисии. В договореното споразумение между САЩ и талибаните се предвижда чуждите войски да се изтеглят от Афганистан до 1 май догодина. Изправени сме пред трудна дилема, каза Столтенберг. Според него ако НАТО си тръгне от Афганистан, има опасност страната отново да се превърне в център на тероризма, но проточването на мисията също може да доведе до възобновяване на насилието.

Столтенберг припомни, че е разговарял по телефона с новоизбрания президент на САЩ Джо Байдън. Очаква се той да присъства догодина в Брюксел на срещата на върха на лидерите от НАТО. На тази среща лидерите от Алианса ще обсъждат и идеи за обновяване на Пакта.

Външните министри ще разговарят днес и за Китай и увеличаване на влиянието на страната в световен мащаб. Според Столтенберг страната инвестира и в разработването на оръжия, но той напомни, че НАТО и Китай не споделят същите ценности и принципи за спазването на човешките права.

Министрите ще обсъждат и увеличаването на военната мощ на Русия. Столтенберг подчерта, че Черноморският регион е от съществено значение за НАТО и припомни, че пактът е увеличил присъствието си в региона.

✓ Близо 200% ръст в продажбата на електромобили през октомври

Световната пандемия поразил изключително тежко автомобилния сектор, който отчита спад в продажбите от 27% (до 9,7 млн.) до края на октомври спрямо същия период на миналата година. Спадът през октомври е 7% до 1 127 624 бройки. Положителното е, че този спад е вторият най-малък за тази година.

На този фон идва и статистиката за продажбата на електрифицирани автомобили (EV), в което число влизат чисти електромобили (BEV), плъг-ин хибриди (PHEV), чисти хибриди (HEV) и меки хибриди. Регистрациите на EV през октомври са били 302 587 бройки, което съставлява 26,8% пазарен дял. За втори пореден месец този дял е по-висок от дела на дизеловите автомобили (26,3%). Сравнявайки тези продажби със същия период на миналата година, продажбите на електрифицирани автомобили са нараснали със 153%, но този ръст се дължи в най-голяма степен на меките хибриди. През октомври те са съставлявали 32% от EV регистрациите.

По-интересни са цифрите, свързани с чистите електромобили (BEV), които бележат ръст от 197% до 71 800 продажби през октомври 2020. Лидер тук е Volkswagen ID.3 с 10 590 регистрации в Европа-27 (моделът е №29 в общата класация по продажби). Повечето продажби са фирмени. Фелипе Муноз от JATO Dynamics коментира: „Volkswagen ID.3 е друг пример за ежедневното увеличаване на апетита на клиентите към конкурентни и стилни електрически автомобили.“

Volkswagen Group е най-големият производител в Европа на електрифицирани автомобили през октомври, като на него се падат 25% от общите регистрации. Още по-интересно е, че германският производител държи 29% от пазара на електромобили.

Що се касае до общия пазар, Fiat Panda отбелязва ръст на продажбите от 29%, ръстът на Opel Corsa е цели 59%, а Audi A8 може да се похвали с ръст от 69%. На противоположния полюс е представянето на VW Golf (-20%), Mercedes C- и B-класи (съответно -37% и -38%), BMW Серия 5 (-29%) и т.н.

Въпреки спада от 20% в реализацията на Golf, моделът продължава да е най-продаваният в Европа и през октомври (27 530), следван от Renault Clio (22 588) и Opel Corsa (21 220). При хибридите/меките хибриди първите две места се държат от Toyota Yaris и Corolla (съответно с 13 338 и 3728), докато лидер при плъг-ин хибридите е Mercedes A-Class (4209). Интересното е, че в Топ 10 сред чистите хибриди не фигурира името на Tesla Model 3.

✓ Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите

БНТ, „Денят започва“

- След фиша от 650 лева. На живо: получиха ли медицинските сестри от Поморие обещаните пари за работа в ковид отделение?;
- В условията на пандемия - отново проблеми с лечението на хората, чакащи за трансплантации. Историята на Росица Малинова от Пазарджик;
- Откога и при какви условия личните лекари ще могат да издават електронни направления за PCR тестове?;
- Има ли ръст на домашното насилие? Къде да потърсим помощ?;
- След първия сняг за сезона. На живо: има ли затворени пътища в страната?;
- И още: какви ще бъдат температурите през декември - прогностата на синоптиците.

Нова телевизия, „Здравей България“

- За снегорините, частичния локдаун и мръсния въздух - гостува столичният кмет Йорданка Фандъкова;
- COVID ваксините идват. Коя е най-добрата? Безопасни ли са? Коментар на доц. Любомира Гломб;
- Защо Габрово остава на първо място по заболяемост в страната? И може ли безплатното тестване да ограничи заразата?;
- Оздравелите Мими Иванова и Развигор Попов след сблъсък с вируса;
- Долни гащи пред храма. В "Пълен абсурд" с Румен Бахов: Ще спре ли несъвместимото съжителство?;
- Ще има ли минусови рекорди през декември? И с какво време ще посрещнем празниците?

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

в. 24 часа - Експертите по киберпрестъпления предупреждават: С рисувани платежни нареждания мамят продавачи на стари коли;

в. Монитор - Хайки в къщите за гости, две трети заети за Коледа и Нова година;

в. Монитор - Разбиват по четири апартамента дневно в София;

в. Телеграф - Умен тунел сам вика линейка при катастрофа;

в. Труд - Всеки трети без пенсия, няма стаж;

Водещи заглавия на вътрешните страници

в. 24 часа - 125 000 ваксини идват по Нова година;

в. 24 часа - БАН преизбра онлайн шефа си акад. Ревалски;

в. 24 часа - Касата ще плаща за щадяща операция с робот и при рак на стомах, черен дроб и панкреас;

в. Монитор - Снежан капан по пътищата в страната;

в. Телеграф - Направленията за PCR само електронни;

в. Телеграф - Хакери жилият наивници през Български пощи;

в. Труд - Водата в София поскъпва догодина;

в. Труд - Просветният министър Красимир Вълчев пред "Труд": Над 29 млн. лв. отиват за справяне с COVID-19 в училище;

Водещи интервюта

в. 24 часа - Борис Бонев: Без коли на "Съборна", тя свързва "Витошка" с Градската градина;

в. 24 часа - Албена Александрова: Искаме улицата да е за всички - с велоалея, широк тротоар и паркоместа;

в. 24 часа - Евелина Славкова, социолог, Изследователски център "Тренд": Страхове за джоба сега са по-силни от тези за здравето, затова хората трудно приемат мерките;

в. Монитор - Таня Цанева, говорител на ЦИК: Купуваме машини, които да се ползват за всички видове избори;

- в. Телеграф - Климатологът проф. Георги Рачев: Посрещаме Никулден с 15 градуса;
- в. Труд - Писателката Здравка Евтимова пред "Труд": Тези трудни времена ни показват на кого трябва да вярваме;
Водещи анализи
- в. 24 часа - ДБ наистина ли бърза за тройна коалиция със Слави и Мая, или целта е друга;
- в. Монитор - И сняг вали, вали, вали;
- в. Телеграф - Шосето трябва да ни пази от собствените ни грешки;
- в. Труд - Направете тестовете безплатни и достъпни.

✓ Предстоящи събития в страната на 01 декември

София

- От 10.00 часа на Фейсбук страницата на Политическа партия ГЕРБ ще се проведе онлайн конференция на тема "Политиката по климата и "Зелената сделка" - предизвикателства и възможности".
- От 9.30 ч. в заседателната зала в сградата на Висшия съдебен съвет на ул. „Екзарх Йосиф" № 12 Съдийската колегия на ВСС ще проведе заседание.
- От 16.00 ч. онлайн ще се проведе 23-тото издание на Български икономически форум на тема "Икономическо възстановяване на хоризонта".

***

Бургас

- От 14.00 ч. чрез видеоконферентна връзка ще се проведе извънредно заседание на Общински съвет - Бургас.

***

Видин

- От 15.00 ч. във фойето пред залата на Общинския съвет ще се проведе приемна за европейските възможности за финансиране.

***

Добрич

- От 08.00 ч. на фейсбук страницата на Младежки център - Добрич ще бъдат представени наградените есета от Областен конкурс за есе на тема „Промени ли ни изолацията към по-добро?".
- От 10.00 ч. на фейсбук страницата на Младежки център - Добрич ще бъде отбелязан Световният ден за борба срещу СПИН.
- От 14.00 ч. на фейсбук страницата на Младежки център - Добрич ще се проведе #ЗаедноСВеси „Животопроменящо - Силата на въображението".

***

Ловеч

- От 17.30 часа пред читалище „Наука-1870 г." ще бъдат включени светлините на коледната елха в града.

***

Стара Загора

- От 11.00 часа в зала 2 на Община Стара Загора пресконференция ще дадат общински съветници, вносители на проект за „Правилник за условията и реда за съфинансиране на културни проекти в община Стара Загора".

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2020 г. до днес може да намерите на адрес: <http://bica-bg.org/?p=5966> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив на изданията от 2011 г. до 2019 г.